

Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi

Biserica Sf. Părinți Ioachim și Ana

CUVÂNT DE SUFLET

Buletinul Parohial al Bisericii Ortodoxe Române din Seattle, WA

*Astăzi înainte însemnarea buneivoințe a lui Dumnezeu,
și propovăduirea mântuirii oamenilor.*

*în biserica lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată,
și pe Hristos, tuturor mai'nainte îl vestește.*

Acesteia și noi cu glas mare să-i strigăm: Bucură-Te,

INTRAREA MAICII DOMNULUI ÎN BISERICĂ

CUPRINS

05

12

Echipa de redacție

Președinte
Pr. Daniel Ene

Editor
Alexandru M Popovici

Grafică
Alexandru M Popovici

Redactor
Pr. Daniel Ene

Colaboratori
Pr. Paul Porcescu

Biserica Sfinții Părinți Ioachim și Ana

4202 34th Ave W Seattle WA 98199
206-675-9100
www.saintana.org

03 PROGRAM LITURGIC

04 IMNOGRAFIE / TROPA-
RE și CONDACE

05 SFINȚII ARHANGHELI
MIHAIL SI GAVRIIL

07 INTRAREA MAICII DOMNU-
LUI ÎN BISERICA

10 SF. APOSTOL ANDREI ÎNCREȘ-
TINĂTORUL ROMÂNILOR

14 SF. ANDREI ȘAGUNA MI-
TROPOLITUL ARDEALULUI

17 THE DIFFERENCE BETWEEN
SUNDAY and SABBATH

19 SF. IERARH NECTARIE - VINDE-
CĂTORUL DE CANCER

"Atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine cre-
de în El, să nu piară, ci să aibă viața veșnică."

Programul Liturgic **NOIEMBRIE 2015**

TROPARE și CONDACE

Troparul Sfinților Părinți Ioachim și Ana

Pomenirea dreptilor Tăi, Doamne, prăznuind, pentru dânșii, rugămu-ne Ție, mântuiește sufletele noastre.

Condacul Sfințilot Părinți Ioachim și Ana

Însoțirii celei de Dumnezeu alese, dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, ca celor ce ați născut pe Maica Vieții noastre, binecuvântată de Dumnezeu Născătoarea și Pururea Fecioara Maria, cântări de laudă aducem vouă noi, rugătorii voștri; iar voi, ca cei ce aveți îndrăzneală către Dumnezeu, păziți-ne cu rugăciunile voastre de toate primejdiile pe noi, cei ce cântăm: bucurați-vă, părinți de trei ori fericiți!

Rugăciune către Sfinții Părinți Ioachim și Ana

Dumnezeieștilor părinți Ioachim și Ana, cei ce ați născut pe Maica Vieții noastre, binecuvântată de Dumnezeu Născătoarea și Pururea Fecioară Maria, cântări de laudă aducem vouă noi, rugătorii voștri, iar voi ca cei ce aveți îndrăzneală către Dumnezeu, păziți-ne cu rugăciunile voastre de toate primejdiile pe noi, cei ce cântăm: Bucurați-vă, părinți de trei ori fericiți!

Troparul Sfântului Ioan Maximovici

Slăvit urmaș al Apostolilor lui Hristos, trimis ai fost ca să ne izbăvești pre noi, cei slabi în credință și cu inima răcită. Cu harul și nevoințele pustnicilor din vechime înveșmîntîndu-te, întru aceasta de la Dumnezeu tainele cele cerești ai primit. O, preabunule ocrotitor al orfanilor,

care ai dat o nădejde acestei lumi decăzute! O, luminătorule al lui Hristos, în zorii înfricoșătoarei Judecăți aprins! Roagă-te pentru noi, Sfinte Ierarhe și Părinte Ioane, ca să se aprindă și inimile noastre de flacăra iubirii mîntuitoare pentru Hristos și să se mîntuiască sufletele noastre în vremurile de apoi.

Condacul Sfântului Ioan Maximovici

Alesule facator de minuni si slujitorule credincios al lui Hristos, care lumii intregi reversi mirul cel de mult pret al inspiratiei duhovnicesti si multimea minunilor tale. Noi cu dragoste te laudam si ti cantam tie acestea: Bucura-te, sfinte ierarhe Ioane, facatorule de minuni al vremurilor din urma

Troparul Intrării Maicii Domnului în Biserică

Astăzi înainte însemnarea buneivoințe a lui Dumnezeu, și propovăduirea mântuirii oamenilor. În biserica lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată, și pe Hristos, tuturor mai înainte îl vestește. Acesteia și noi cu glas mare să-i strigăm: Bucură-Te, Plinirea rânduiei Ziditorului..

Troparul Sfinților Arhangheli

Mai marilor Voievozi ai Oștilor cerești, rugămu-vă pe voi noi, nevrednicii; cu rugăciunile voastre să ne acoperiți pe noi, cu acoperământul aripilor slavei voastre celei netrupești păzindu-ne pe noi, cei ce cădem cu deadinsul și strigăm: izbăviți-ne din nevoi, ca niște mai mari peste cetele puterilor celor de sus.

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

www.crestinortodox.ro

In fiecare an, pe data de 8 noiembrie, Biserica cinstește Soborul Sfinților Mihail și Gavriil și a tuturor Puterilor cerești celor fără de trupuri. Deci, pe 8 noiembrie nu îi praznuim doar pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, ci pe toate cetele ingeresti care nu s-au despartit de Dumnezeu.

Lumea ingerească a fost creată de Dumnezeu din nimic, nu din ceva preexistent și nici din ființa Sa. Referatul biblic despre creație nu vorbește în mod precis despre crearea ingerilor. Sfinții Părinți afirmă că la creație nu se vorbește explicit despre ingeri din două motive: evreii, inclinați spre idolatrie, ar fi căzut ușor în ratacirea idolatra a popoarelor vecine și că în cartea Facerii se urmărește numai infatisarea începutului lumii văzute.

În ceea ce privește ierarhia ingerească, Dionisie Areopagitul vede cetele ingeresti în număr de nouă, așezate în câte trei grupuri suprapuse: Serafimi, Heruvimi, Scaune; Domnii, Puteri, Stapanii; Incepătorii, Arhangheli, Ingeri. Biserica și-a dat consimțământul asupra acestei ierarhii prin introducerea ei în pictura bisericească.

Pentru că ingerii sunt netrupești, la ei nu se poate vorbi de sex și nici de o transplantare a speciei (Fac 6,2), deci, ei nu se casatoresc, nu se înmultesc (Matei 22,30) și nici nu mor (Luca 20, 35-36). Ingerii își transmit unii altora propriile lor gânduri și hotărâri fără să rostească cuvinte. Însă, pentru îndeplinirea slujbei lor,

pot lua infatisare omenească (II Reg 6,17), pot să vorbească, să manance, să apara îmbracați și uneori purtând aripi (Fac. 32,25; Luca 24, 4; Matei 28,3; Apoc 14,6).

Lucrarea principală a ingerilor este aceea de a-l întări și susține pe om în a transfigura lumea.

Sarbatoarea Soborul Sfinților Mihail și Gavriil

Această sărbătoare a fost la origine o simplă aniversare anuală a sfintirii unei biserici a Sfantului Arhanghel Mihail, ridicată la termele lui Arcadius din Constantinopol. Astfel, ea apare în cele mai vechi sinaxare ca fiind o sărbătoare numai a Arhanghelului Mihail. Mai târziu ea a devenit o sărbătoare comună a tuturor Sfinților Ingeri.

În Mineiele ortodoxe întâlnim alte patru zile liturgice consacrate pomenirii Sfinților Arhangheli sau unor minuni făcute prin puterea lor:

- Pe 6 septembrie, se savarsește pomenirea unei minuni făcute de Sf. Arhanghel Mihail, la Chones, în Colosse din Frigia;

- Pe 26 martie, a doua zi după praznicul Bunevestiri, praznuim Soborul (Adunarea) mai-marelui voievod Gavriil;

- Pe 13 iulie, praznuim al doilea Sobor al Arhanghelului Gavriil, care este la origine ziua sfintirii unei biserici vestite a Sfantului Arhanghel Gavriil;

- Serbarea Arhanghelului Gavriil din Adin, in ziua de 11 iunie (fara slujba), cand se comemoreaza aparitia acestui sfant Arhanghel la o chilie din Sf. Munte (Adin), unde el ar fi invatat pe un calugar sa cante pentru prima oara partea de la inceput a Axionului Sfintei Fecioare : Axion esti, adica : Cuvine-se cu adevarat... ; faptul s-ar fi intamplat prin sec. X, iar serbarea a ramas pana azi limitata la manastirile atonite.

Sfantul Arhanghel Mihail

In limba ebraica, numele sau inseamna „Cine este ca Dumnezeu?”. El este cel care „striga”: „Sa luam aminte, noi, care suntem fapturi, ce a patimit Lucifer, cel care era cu noi: cel ce era lumina, acum intuneric s-a facut. Ca cine este ca Dumnezeu?”, si asa s-a intocmit soborul, adica adunarea si unirea tuturor ingerilor. Pe seama sa se pune si calauzirea lui Lot si a familiei acestuia la iesirea din Sodoma, precum si protectia speciala a popoului lui Israel. Ii scoate din cuptor pe cei trei tineri din Babilon, il sprijina in lupta pe Ghedeon, il mustra pe vrajitorul Valaam si il elibereaza din inchisoare pe Sfantul Apostol Petru. Conform Scripturii, toti mortii vor iesi din morminte la glasul trambitei Sfantului Arhanghel Mihail.

In iconografie, Arhanghelul Mihail este reprezentat purtand in mana o sabie de foc, semn ca el pedepseste pacatul. Sfantul Arhanghel Mihail este pomenit in cartile Vechiului Testament ca fiind prezent mai ales acolo unde Dumnezeu pedepseste nedreptatea. Din acest motiv Arhanghelul Mihail se arata a fi un inger al dreptatii Dumnezeiesti.

Sfantul Arhanghel Gavriil

In limba ebraica, Gavriil inseamna „barbat-Dumnezeu”. Numele sau contine concentrat vestea ca Dumnezeu Se va face barbat, ca va asuma firea

omeneasca. Vesteste Sfintilor Parintilor Ioachim si Ana nasterea Maicii Domnului, ii descopera lui Zaharia nasterea Inaintemergatorului. Pasto- rilor le arata ca li S-a nascut Prunc, pe Iosif, logodnicul Mariei, il intareste ca sa nu se indoiasca de nimic, calauzeste Sfanta Familie in Egipt si aduce femeilor mironosite vestea Invierii Domnului.

Arhanghelul Gavriil este reprezentat in iconografia ortodoxa purtand in mana o floare de crin alb, ca simbol al bucuriei si binecuvantarii. Arhanghelul Gavriil este ingerul bunatatii si milostivirii lui Dumnezeu.

Ceata ingereasca inferioara se arata luminatoare celei superioare

Parintele Dumitru Staniloae marturise- se pe baza sfintelor noastre pre- danii, ca Arhanghelul Gavriil este sin- gurul caruia i s-a descoperit misterul intruparii Fiului lui Dumnezeu. Astfel, desi nu face parte din ceata ingerilor aflata in prima triada si nemijlocit langa Dumnezeu, se face luminator al acesteia. Ii invata pe cei ce ii sunt su- periori sa „ridice portile vesnice”, ca Cel ce S-a imbracat in trup pentru ne- graita iubire de oameni, sa urce si sa stea mai presus de toata Incepatoria si Puterea. Cele mici sunt facute mari prin har. Aceasta o spune si Sfantul Apostol Pavel: „Acum, zice, s-a facut cunoscuta prin Biserica, Incepatori- ilor si Stapaniilor, intelepciunea cea de multe feluri a lui Dumnezeu” (Ef. 3, 10).

Intrarea Maicii Domnului în Biserică - rod al făgăduinței

Diac. George Aniculoae

Intrarea în biserică a Maicii Domnului este sărbătoarea care anticipează marele praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Numită în popor Vovidenia sau Ovedenia, această sărbătoare amintește de ziua în care Sfinții Ioachim și Ana au adus pe fiica lor Maria la Templul din Ierusalim, unde a rămas până la vârsta de 15 ani. Este cel mai nou dintre praznicile închinare Fecioarei Maria, luând naștere în secolul al VI-lea.

În fiecare an, la 21 noiembrie, creștinătatea prăznuiește momentul în care Sfinții și Dreptii Ioachim și Ana au adus-o la Templul din Ierusalim și au închinat-o lui Dumnezeu pe fiica lor, Maria, cea care a devenit Născătoarea de Dumnezeu. Ioachim și Ana au împlinit astfel promisiunea făcută în rugăciunile lor către Dumnezeu, că dacă vor fi binecuvântați la bătrânețe cu un copil, îl vor dăruia Lui.

Cei doi erau foarte afectați. Deoarece nu aveau copii, erau considerați de societatea de atunci pedepsiți de Dumnezeu. Sfinții Părinți și Sfânta Tradiție vorbesc și despre un episod petrecut la Templu. Un evreu din seminția lui Ruben l-a umilit pe bunul Ioachim în timp ce se afla în Templu, spunându-i: „De ce aduci darurile tale înaintea altora? Ești nevrednic, pentru că nu ai copii, pentru cine știe ce păcate ascunse“. Afectat de aceste cuvinte, Ioachim s-a retras la turmele sale, rugându-se, iar Ana s-a dus să se roage în grădină sub un dafin. Acum au făcut promisiunea sfântă, au cerut lui Dumnezeu copilul mult dorit, promițând că îl vor dăruia Lui.

Ascultând rugăciunile, Dumnezeu a trimis pe îngerul Său care i-a vestit Sfintei Ana că va avea un copil. În lucrarea despre viața Sfintei Fecioare Maria, Sfântul Maxim Mărturisitorul vorbește de un sens mai adânc al dorinței lui Ioachim și a Anei de a fi părinți: „Ei voiau să se nască ceva nu numai pentru a șterge ocară lor, dar și cea a lumii întregi, pentru a o duce la o slavă mai înaltă“.

Fecioara Maria a intrat în Sfânta Sfințelor

Când prunca, dăruită de Dumnezeu bătrânilor Ioachim și Ana cea stearpă, a împlinit 3 ani, părinții au dăruit-o Templului din Ierusalim. Potrivit Fericitului Ieronim, la intrarea în Templu erau cincisprezece trepte, după numărul celor cincisprezece psalmi „ai treptelor“, numiți astfel pentru că la fiecare din acele trepte se cânta câte un psalm de către preoții și leviții care urmau să slujească. Ajunși la Templu, Părinții Ioachim și Ana au așezat-o pe Maria pe prima treaptă, iar ea, îndată și nesprijinită de nimeni, a alergat pe trepte, ajungând repede la cea mai înaltă, unde a și rămas în picioare, întărită de harul lui Dumnezeu. Cu toții s-au mirat, dar, prin descoperire dumnezeiască, numai Zaharia, marele arhiereu, a văzut în prunca de doar 3 ani pe cea care va fi „Maica Vieții“. Astfel, arhiereul Zaharia o duce pe Fecioara Maria în Sfânta Sfințelor, locul unde intră doar arhiereul o dată pe an. Aceasta a făcut-o din insuflarea lui Dumnezeu, Cel ce avea să Se nască dintr-înșea, spre îndreptarea și mântuirea lumii celei stricate prin păcat.

Aici, în Sfânta Sfintelor, Fecioara Maria s-a pregătit, prin lucrarea Duhului Sfânt, pentru a deveni Templul lui Dumnezeu Celui Viu. Zaharia i-a oferit Sfânta Sfintelor ca loc de rugăciune, deosebit de celelalte fecioare de la Templu. Nici lor și nici celor care slujeau la Templu nu le era cu puțință să se apropie de Sfânta Sfintelor, pentru că nu aveau binecuvântarea arhierelui. Pe când Maica Domnului, deși fragedă ca vârstă, era desăvârșită în ceea ce privește darul lui Dumnezeu. Aici, la Templul din Ierusalim, erau trei rânduri de chilii, de locuințe în care trăiau, cu frică de Dumnezeu, fecioare și văduve închinete Domnului, precum și preoții și slujitorii. La Templu a rămas până la vârsta de 15 ani, unde Sfântul Arhanghel Gavriil o hrănea și îi descifra tainele Scripturilor, pregătind-o pentru înalta chemare rânduită de Dumnezeu. Sfântul Maxim Mărturisitorul spune, în lucrarea amintită, că fecioarele care o însoțeau pe Fecioara Maria reprezintă sufletele feciorelnice care, prin mijlocirea Maicii Domnului, vor fi conduse, de-a lungul veacurilor, la fericirea veșnică, în Împărăția Fiului ei.

Intrarea Maicii Domnului în biserică este un eveniment ce marchează împlinirea a trei făgăduințe. Făgăduința părinților ei de a o consacra Domnului, drept mulțumire pentru că le-au fost ascultate rugăciunile, având un copil. Făgăduința făcută de Însuși Dumnezeu prin proroci, că va alege o Fecioară spre a-i fi și Mamă. Și nu în ultimul rând, Fecioara Maria e rod al făgăduinței omenești, dăruindu-se ea însăși Domnului, devenind Mireasă „nenuntită” sau „pururea Fecioară”.

Intrarea în biserică a Maicii Domnului este numită în popor Vovidenia sau Ovedenia, care în slavonă înseamnă „intrare”. Dacă continuăm cu explicația numelor, amintim

că Ioachim se tâlcuiește „pregătirea Domnului”, fiindcă din el a fost pregătită Fecioara ca Templu al Domnului, după cum spune Sfântul Epifanie de Constanția, într-o omilie despre Sfânta Fecioară Maria. Iar Ana, la rândul său, se tâlcuiește „har”, fiindcă har au luat Ioachim și Ana ca să odrăslească un astfel de rod prin rugăciune, dobândind pe Sfânta Fecioară. Maria se tâlcuiește „Doamnă”, dar și „nădejde”, fiindcă a născut Domn, pe Hristos, nădejdea întregii lumi. Maria se tâlcuiește, de asemenea, „smirna mării”, fiindcă trebuia să nască Mărgăritarul nemuritor în mare, adică în lume. Mare îi zice lumii întregi, căreia Fecioara i-a dăruit liniște, născând pe limanul Hristos. „Prin urmare, fericitul nume al Copilei vrednice de laudă Maria se mai tâlcuiește și «cea luminată», cea care a fost luminată de către Fiul lui Dumnezeu și i-a luminat până la marginile pământului pe cei ce au crezut în Treime. Căci este mireasă a Treimii Sfânta Copilă Născătoare de Dumnezeu Maria, comoara cea cu totul neștiută a rânduiei divine, către care a zis Gavriil: «Bucură-te, cea plină de har, Domnul este cu tine». Gavriil i-a dat de știre și Tatăl a trimis ca arvună din ceruri pe Duhul Cel Sfânt, Care S-a abătut peste Fecioara pentru Fiul Cel Unul Născut, mireasă cerească, pe care Tatăl a iubit-o, Fiul a sălășluit-o, Duhul Sfânt a îndrăgit-o. Căci aceasta este mireasă și «cămară» și din aceasta a ieșit Mirele Hristos; veșmânt feciorelnic, după cântarea profetului David: «În soare Și-a pus locașul Său și El este ca un Mire ce iese din cămara Sa» (Ps. 28, 5)”, mai spune Sfântul Epifanie de Constanția.

Prima sărbătorire, în anul 543

Cea mai nouă dintre sărbătorile închinete Fecioarei Maria, Intrarea în biserică a Maicii Domnului este de origine ierusalimiteană, luând naș-

tere în secolul al VI-lea. La 20 noiembrie 543, împăratul Iustinian cel Mare (527-565) a zidit la Ierusalim, lângă ruinele Templului, o biserică închinată Sfintei Fecioare, care, spre deosebire de una mai veche, a fost numită Biserica „Sfânta Maria“-cea Nouă. Conform obiceiului, a doua zi după sfințire, adică la 21 noiembrie, a început să fie serbat ocrotitorul bisericii, adică însăși Maica Domnului, serbarea fiind consacrată aducerii ei la Templu. Înainte de secolul al VI-lea, sărbătoarea a fost generalizată în tot Orientul.

În Apus, ea a fost introdusă sporadic, probabil prin influența mănăstirilor grecești din Italia, mai întâi în Anglia (sec. XI), apoi în Franța, întâi în Avignon, la 1371. Generalizarea ei în întreaga Biserică Apuseană a început în 1472 și s-a definitivat din anul 1585.

Anticipează Nașterea Domnului

Unii bibliști contestă faptul că Fecioara a intrat în Sfânta Sfintelor, iar unii spun că asta s-a întâmplat cu adevărat. Primul templu din Ierusalim, construit de Solomon, a fost distrus în 586 î.Hr., dar reconstruit 70 ani mai târziu de către Zorobabel. Acest templu a existat până în anul 70 d.Hr. După tradiția rabinică, în al doilea templu nu se mai găseau Focul din înălțime, Undelemnul ungerii, Chivotul legii, Duhul Sfânt și sorții Urim și Tumim, asemeni primului templu. Zaharia, având slujirile arhierască și profetică și văzând în Fecioara Chivotul Noului Legământ, a dus-o în Sfânta Sfintelor. Întrucât intrarea în templu este pregătirea tainică a umanității lui Hristos, sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică anticipează Nașterea Mântuitorului. Începând cu această zi, în cadrul slujbei Utreniei se cântă Catavasiile: „Hristos se naște, slăviți-l!..

Sărbătoarea luminii

Potrivit tradiției, Vovidenia, cum este în popor numită ziua Intrării Maicii Domnului în Biserică, este ziua în care începe iarna, este o sărbătoare a luminii, care sparge întunericul iernii și al morții. Tradiția populară spune că de Vovidenie/Ovidenie se deschid cerurile, iar animalele încep să vorbească. În această zi se aprind lumânări, mai ales pentru cei adormiți, și se împart pomeni. Este bine ca lumânările și focul să ardă toată noaptea. Dacă în noaptea de Vovidenie este senin, anul viitor va fi seccos, iar dacă ninge, va fi o iarnă bogată în zăpadă. Tot în popor, această sărbătoare este asociată metaforei luminii, prezentă în diferite legende și superstiții. Astfel, sărbătoarea este cinstită pentru a avea o vedere bună și a nu fi cinstit de lumina ochilor. Simbolurile luminii sunt candela, lumânarea, soarele, focul. Tot în această zi, copiii pun în vase cu apă crengi de măr. Ținute la lumină și căldură, ele înmuguresc și înfloresc, fiind folosite în ziua de Anul Nou ca sorcove. Numele de Vovidenia provine din slavonă și înseamnă „ceea ce se face văzută“. Pentru ca bucuria sărbătorii să nu fie umbrită de asprimea postului, Biserica a rânduit ca pe 21 noiembrie să fie dezlegare la pește.

Sfântul Apostol Andrei, părin-tele creștinismului românesc

Pr. Prof. Mircea Păcurariu

Sfântul Andrei, „cel întâi chemat” la apostolie era frate al lui Simon Petru, care s-a numarat, de asemenea, printre cei 12 apostoli ai Domnului, fiind amândoi fiii pescarului Iona. Erau originari din Betsaida, localitate situată pe tarmul Lacului Ghenizaret (Marea Galileii), din provincia Galileea, în nordul Tarii Sfinte. Amândoi au fost pescari, alături de tatăl lor. Amândoi s-au numarat printre „ucenicii” Sfântului Ioan Botezătorul, ascultând timp îndelungat predicile acestuia în pustiul Iordanului, cu îndemnuri la pocăință și cu proorocia despre venirea lui Mesia. De la acesta a auzit Andrei cuvintele „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică pacatul lumii” (Ioan 1,29). A fost și el martor, alături de alți ucenici, la botezul Domnului și la cunoscuta convorbire dintre Iisus și Ioan, întărindu-se în convingerea că Acesta era Mesia cel prezis de prooroci. A doua zi după botezul Domnului în Iordan, Ioan Botezătorul statea pe tarmul acestui râu cu doi dintre ucenicii lui, Andrei și Ioan (viitorul apostol și evanghelist), cărora le spune din nou: „Iată Mielul lui Dumnezeu” (Ioan 1,36). Auzind această marturisire, cei doi ucenici au pornit după Iisus, în dorința de a-L cunoaște. Iisus i-a observat și i-a întrebat: „Ce cautați?” La care ei au zis: „Învățătorule, unde locuiești?” El le-a zis: „Veniti și veți vedea”. Au mers deci și au văzut unde locuia și au rămas la El în ziua aceea (Ioan 1, 37-39). Andrei a anunțat apoi și pe fratele său Simon Petru că „a găsit pe Mesia” (Ioan 1,41).

Chemarea lui Andrei la Apostolie

Chemarea lui Andrei la apostolie s-a petrecut ceva mai târziu. Este relatată de Sfântul Apostol și Evanghelist Matei prin cuvintele: „Pe când (Iisus) umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari. Și le-a zis: „Veniti după Mine și va voi face pescari de oameni. Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El” (Matei 4, 18-20 și Marcu 1, 16-18).

Sfintele Evanghelii mai pomenesc pe Sfântul Andrei doar de două ori: la înmulțirea pâinilor, dincolo de Marea Galileii, când el a instiintat pe Mantuitorul că acolo, în multe, era un băiat care avea cinci pâini de orz și doi pești (Ioan 6, 8-9), iar a doua oară, după învierea lui Lazar când, împreună cu Filip, au instiintat pe Domnul că niste elini (greci), veniți în Ierusalim cu prilejul sărbătoririi Pastelui iudaic, voiau să-L vada (Ioan 12, 20-22).

Alături de ceilalți ucenici, a fost trimis și Andrei de către Mantuitorul la propovăduire (Matei 10 și urm.). L-a însoțit pe Mantuitorul pe drumurile Tarii Sfinte, a fost martor la minunile pe care le-a săvârșit, a ascultat cuvintele Sale de învățatura și parabolele pe care le-a rostit în fața multimilor, a suferit alături de ceilalți apostoli, atunci când Domnul a fost prins, judecat, chinuit și apoi răstignit pe cruce; s-a bucurat alături de ei când a aflat de minunea învierii din morți și L-a văzut pe Domnul înviat

in prima zi, si dupa opt zile, apoi la aratarea din Galileea, cand au primit porunca predicarii Evangheliei la toate neamurile (Matei 28, 19).

In urma poruncii Domnului, de a vesti Evanghelia la toate neamurile, dupa pogorarea Duhului Sfânt si inte-meierea Bisericii crestine la Ierusa-lim, in ziua Cincizecimii din anul 30, Sfintii Apostoli si apoi ucenicii lor, au inceput sa predice noua invatatu-ra adusa in lume de Mantuitorul Ii-sus Hristos. Potrivit traditiei si celor scrise de unii istorici si teologi din primele veacuri crestine, Sfantul Apostol Andrei a fost primul propo-vaduitor al Evangheliei la geto-daci, in teritoriul dintre Dunare si Marea Neagra - cunoscut pe atunci sub nu-mele de Scythia (Scitia), dar si in ter-ritoriile de dincolo de Prut, in nordul Marii Negre. Dar pana a ajunge aici, el a predicat in Asia Mica, de unde s-a indreptat spre teritoriile amintite de la Dunare si Marea Neagra. Trebuie sa notam ca in aceste teritorii, locu-ite de geto-daci, prin secolele VII-VI i. Hr. s-au asezat colonisti greci, care au intemeiat cunoscutele cetati de pe tarmul apusean al Marii Negre: Tyras (Cetatea Alba), Histria (Istria), Tomis (Constanta), Callatis (Mangalia) si al-tele. Spre sfarsitul secolului al IV-lea i. Hr. s-au asezat aici triburi de sciti, populatie nomada de origine irania-na, care au fost asimilati cu timpul de autohtoni; ei au dat insa terito-riului respectiv numele de „Scitia” (Scythia). Mai tarziu, teritoriile de pe tarmul apusean al Marii Negre, pana inspre gurile Bugului, au facut parte din statul geto-dac condus de regele Burebista (sec. I, i. Hr.), dar in anul 28 cetatile grecesti de aici au acceptat protectoratul statului ro-man.

In anul 46 d. Hr., intreg teritoriul din-tre Dunare si Marea Neagra a fost cu-cerit de romani si anexat la provincia Moesia Inferior (Bulgaria rasaritea-

na de azi), iar in anul 297, in timpul imparatului roman Diocletian, a de-venit provincie aparte, sub numele de Scythia Minor (Scitia Mica).

Anexarea acestui teritoriu - inclusiv a cetatilor grecesti pomenite mai sus -, in cultura si formele de viata gre-cesti si apoi romane, a oferit condi-tii prielnice pentru predica Sfantului Apostol Andrei. Asa cum aratam mai sus, traditia despre predica sa in Sci-tia apare in cateva lucrari scrise in primele veacuri crestine. De pilda, in lucrarea Despre apostoli a lui Hipolit Romanul, mort in timpul persecuti-ei imparatului Decius (249-251), iar in secolul IV in Istoria bisericeasca a episcopului Eusebiu din Cezareea Palestinei (+ 339/340) care o prelu-ase de la un alt mare teolog, Origen din Alexandria (+ 254). Iata ce scria Eusebiu: „Sfintii Apostoli ai Mantu-itorului, precum si ucenicii lor, s-au imprastiat in toata lumea locuita pe atunci. Dupa traditie, lui Toma i-au cazut sortii sa mearga in Partia, lui Andrei in Scitia, lui Ioan in Asia...”. De altfel, din epistola Sfantului Apostol Pavel catre Coloseni (3,11), reiese ca si „scitii” au putut auzi cuvantul lui Dumnezeu.

Traditia ca Sfantul Apostol Andrei a predicat la sciti a fost reluata mai tarziu si de alti scriitori bisericesci. De pilda, calugarul Epifanie, in se-colul VIII, in Viata Sfantului Apostol Andrei scria ca intre popoarele evan-ghelizate de el se numarau si scitii. In asa numitul Sinaxar al Bisericii con-stantinopolitane se preciza ca acest apostol „a predicat in Pont, Tracia si Scitia”. In acelasi Sinaxar se afla o alta stire, potrivit careia, Sfantul Andrei ar fi hirotonit ca episcop de Odysos sau Odessos (Varna de azi, in Bulgaria), pe un ucenic al sau cu numele Amplias (Ampliat), pe care Biserica Ortodoxa il praznuieste in fiecare an la 31 octombrie. Mult mai tarziu, scriitorul bizantin Nichifor

Calist (secolul al XIV-lea) scria ca Sfântul Apostol Andrei a trecut din provinciile Asiei Mici (Capadocia, Galatia și Bitinia) „în pustiiurile scitice”, care puteau fi situate fie în Scitia Mare (sudul fostei Uniuni Sovietice), fie Scitia Mică sau Dacia Pontică, locuită de greci, romani și geto-daci. De altfel, istoricii bisericești ruși socotesc ca Sfântul Apostol Andrei a predicat și în nordul Marii Negre.

Învățăutul mitropolit Dosoftei al Moldovei, în cartea sa *Viata și petrecerea sfinților*, scria ca „Apostolului Andrei i-a revenit (prin sorti) Bitinia și Marea Neagră și partile Propontului, Halcedonul și Vizantea, unde e acum Tarigradul (Constantinopolul n. n.), Tracia și Macedonia, Tesalia, și sosind la Dunare, ce-i zic Dobrogea și altele ce sunt pe Dunare, și acestea toate le-a umblat”.

Colinde, legende și obiceiuri - marturii ca Sfântul Andrei a predicat în țara noastră

În sprijinul evanghelizării teritoriilor de pe tarmul apusean al Marii Negre de către Sfântul Andrei vin și unele colinde, legende și obiceiuri din Dobrogea și din stanga Prutului, adică din Basarabia, care amintesc de trecerea lui prin aceste locuri. Una din aceste colinde pomeneste de „schitul” sau „manastirea” lui Andrei, la care veneau Decebal și Traian, cel din urmă ascultând și slujba savarsită acolo. Există apoi câteva numiri de ape și locuri ca „Paraiasul Sfântului Andrei”, „Apa Sfântului” sau „Pestera Sfântului Andrei”, care se vede și azi în hotarul comunei Ion Corvin, în apropiere de granița romano-bulgara.

Fără îndoială că Sfântul Apostol Andrei nu s-a marginit numai la predicarea Evangheliei și la botezul celor pe care i-a adus la Hristos dintre grecii și geto-dacii din teritoriile amintite, ci el a hirotonit pe unii dintre ei ca episcopi și preoți, așa cum

facea și Sfântul Apostol Pavel în călătoriile sale misionare. Numai așa se poate explica faptul că cea mai veche episcopie cunoscută pe teritoriul țării noastre este cea de la Tomis (Constanța de azi). Episcopul (sau episcopii) peste care „și-a pus mainile” Sfântul Apostol Andrei au hirotonit, la rândul lor, alți episcopi, preoți sau diaconi pentru noile comunități crestine de la Pontul Euxin, ca să se asigure „succesiunea” neîntreruptă a preotiei, și care au devenit propovăduitori ai noii credințe, - prin predică și botez - în rândul autohtonilor geto-daci, iar mai târziu daco-romani.

Având în vedere caracterul misionar al creștinismului din primele veacuri, se poate susține că unii dintre cei încreștinați de Sfântul Apostol Pavel și ucenicii săi în Peninsula Balcanică, dar și dintre cei încreștinați de Sfântul Apostol Andrei în zona apuseană a Marii Negre, au dus „vestea cea bună” despre Iisus Hristos cel înviat și în nordul Dunării, deci în Dacia propriu-zisă, cunoscute fiind legăturile care existau între locuitorii de pe ambele maluri ale Dunării. Prin episcopii, preoții și misionarii veniți din sudul Dunării și din Orientul Apropiat, ca și prin cei din rândul localnicilor, învățătura creștină și-a castigat noi adepți, încât din secolul al IV-lea se poate vorbi de o generalizare a învățaturii creștine, nu numai în provincia Scitia Mică, ci și în teritoriile nord-dunărene, locuite acum de daco-romani, deveniți apoi romani. În provincia Scitia Mică, viçoarea creștinismului este dovedită de numărul mare de martiri de la sfârșitul secolului III și începutul celui următor, ca și de organizarea bisericească temeinică ce există aici în secolul IV, cu o episcopie la Tomis - devenită apoi Arhiepiscopie -, de teologie de prestigiu care au activat aici, de numărul mare de bazine care s-au construit în marile cetăți de pe tarmul apusean al Marii Negre în secolele IV-VI, de multe obiecte cu caracter creștin din aceeași perioadă,

descoperite aici.

Scriitorul bisericesc Nichifor Calist, pe care l-am mai pomenit, pe baza unor stiri istorice mai vechi, scrie ca Sfantul Apostol Andrei a plecat de la noi spre sud, trecand prin Tracia, a ajuns in Bizant (viitorul Constantinopol), iar de aici a trecut prin Macedonia si Tesalia, ajungand pana in orasul Patras din Ahaia, deci in Grecia de azi. Acolo a suferit moarte martirica, fiind rastignit pe o cruce in forma de X (numita pana azi „Crucea Sfintelui Andrei”). Biserica primara a stabilit, inca de pe la sfarsitul secolului II, ca data de praznuire a patimirii sale ziua de 30 noiembrie. Nu se cunoaste anul martiriului sau; unii istorici il fixeaza in timpul persecutiei imparatului Nero, prin anii 64-67, altii mult mai tarziu, pe la sfarsitul veacului „apostolic”, in cursul persecutiei imparatului Domitian.

Moastele sale au fost mutate din Patras la Constantinopol, noua capitala a imperiului roman de Rasarit, prin anii 356-357, cu prilejul sfintirii bisericii „Sfintii Apostoli”. Mai tarziu, Sfantul Ambrozie, episcopul Milanului (c. 339-397), scria ca, in a doua jumatate a secolului al IV-lea, particile din sfintele sale moaste au fost oferite bisericilor din Milano, Nola si Brescia din Italia.

La cativa ani dupa Cruciada a patra, din 1204, cand Constantinopolul a fost cucerit de cavalerii apuseni si s-a creat aici o „Patriarhie latina” in locul celei ortodoxe, cardinalul Petru din Capua a dispus ca moastele Sfintelui Andrei sa fie duse in Italia si asezate in catedrala din Amalfi. In aprilie 1462, in timpul papei Pius II, capul sau a fost asezat intr-o biserică din Roma. De aici, pe baza unei hotarari a Vaticanului, in semn de fratie-tate crestina, capul sau a fost restituit Bisericii Ortodoxe a Greciei, fiind asezat - in cadrul unor festivitati religioase - in biserică cu hramul Sfantul Andrei din orasul Patras.

Sfantul Apostol Andrei se bucura de o cinstire deosebita in Bisericile rusa, greaca si romana, datorita faptului ca a predicat in teritorii care apartin azi Rusiei, Greciei si Romaniei. Patriarhia ecumenica din Constantinopol il socoteste chiar ca „intemeietor” al acestui „scaun apostolic”. Se cuvine ca Biserica Ortodoxa Romana sa-l cinsteasca si mai mult si sa-l considere nu numai ca „cel dintai chemat la apostolie”, ci si ca pe cel dintai propovaduitor al Evangheliei la stramosii nostri, ca pe un „apostol” al neamului nostru, al Ortodoxiei romanesti! Iar crestinismul romanesc trebuie sa fie considerat ca fiind de origine apostolica.

Ca atare, socotim ca se impune ca ziua de 30 noiembrie sa fie trecuta in calendarele bisericesci ortodoxe cu litera rosie, ca o adevarata sarbatoare a crestinismului romanesc. Ea ar premerge zilei de 1 decembrie, ziua nationala sau a unitatii romanilor de pretutindeni. S-ar impreuna astfel sarbatoarea Bisericii cu sarbatoarea neamului, dupa cum Biserica si neamul au fost una in tot decursul istoriei noastre!

Sa ne rugam dar Sfintelui Andrei, increstinatorul daco-romanilor, zicand: „Pe propovaduitorul credintei la geto-daci si slujitor al Cuvantului, pe Andrei cel dintai chemat sa-l laudam, ca pe stramosii nostri i-a adus la cunostinta lui Hristos, crucea in maini tinand si izbavind din inselaciunea vrajmasului sufletele lor, pe care le-a adus la Dumnezeu ca dar bine primit. Pe acesta, toti romanii sa-l laudam si sa-l cinstim, ca sa se roage neincetat lui Hristos Dumnezeu, ca sa ne fereasca de toata rautatea si sa mantuiasca sufletele noastre”. (Stihira glasului 6 la Utrenia din 30 noiembrie cu unele adaptari)

Sf. Ierarh Andrei Șaguna

Mitropolitul Ardealului

www.mitropolia-ardealului.ro

În veacul al XVIII-lea, mulți „vlahi” sau „aromâni” din Peninsula Balcanică (Grecia, Albania, Macedonia, Kosovo de azi) din cauza stăpânirii turcești (care îi silea să treacă la islamism) și-au părăsit locurile natale și s-au refugiat în câteva țări creștine, care pe atunci făceau parte din Imperiul austriac sau „al habsburgilor”: Austria, Ungaria, Transilvania, Slovacia și o parte din Polonia. Printre cei refugiați atunci s-au numărat și familiile Șaguna și Muciu, bunicii viitorului ierarh, a cărui sfântă pomenire o facem azi, care s-au așezat ca negustori în orașul Mișcolț, în nord-estul Ungariei, ei numărându-se printre ctitorii unei monumentale biserici din acel oraș, care astăzi mai are puțini credincioși de lege ortodoxă. Acolo s-a născut copilul Anastasie Șaguna, cu puține zile înainte de Crăciunul anului 1808. Tatăl său, neprițit în ale negustoriei și-a pierdut averea și s-a înrolat în armată, dar după câțiva ani a murit. Înfruntând mari lipsuri materiale, sprijinită de rude mai înstărite, vrednica mamă Anastasia Șaguna, născută Muciu, și-a crescut în credința ortodoxă cei trei copii orfani: Evreta (devenit negustor), Ecaterina și Anastasie. Cel mai mic, fiul dăruit de Dumnezeu cu mintea iscusită și dragoste de carte, a fost dat la învățătură la cele mai bune școli ale timpului: școala primară „greco-valahă” din Mișcolț, întreținută de parohia aromânească de acolo, gimnaziul „inferior” din Mișcolț, gimnaziul „superior” (liceul) din Pesta (azi Budapesta), apoi la Universitatea din acel oraș, unde a făcut studii strălucite de Filozofie și Drept. I se deschidea în față o frumoasă carieră de avocat, judecător sau profesor, dar la îndemnul ev-

lavioasei sale mame, tânărul Anastasie a plecat la Vârșeț (în Banatul sârbesc de azi) și s-a înscris la Seminarul teologic româno-sârb de acolo. Iar după trei ani de învățătură și-a îndreptat pașii spre mănăstirea sârbească Hopovo, unde, după un an de „noviciat”, în ziua de 24 octombrie 1833, deci înainte de a fi împlinit 25 de ani, a fost călugărit sub numele de Andrei. Era un călugăr învățat, cu studii de drept, filozofie și teologie, bun cunoscător al limbilor română (inclusiv dialectul aromân), maghiară, germană, sârbă, greacă, latină și slavonă.

Apreciat de ierarhii ortodocși sârbi, a activat în cadrul Mitropoliei de la Carloviț, timp de 13 ani, ca secretar, asesor (consilier) mitropolitan, ca profesor de seminar și ca egumen la patru mănăstiri sârbești (Iazak, Beșenovo, Hopovo și Covil).

În vara anului 1846 mitropolitul de la Carloviț l-a numit „vicar general” al Episcopiei românești vacante a Transilvaniei, cu sediul la Sibiu; în decembrie 1847 „soborul” protopopilor ardeleni l-a propus ca episcop, fiind confirmat de Curtea imperială din Viena și hirotonit arhiepiscop de către mitropolitul din Carloviț în Duminica Tomii din anul 1848. Chiar în ziua hirotonirii a plecat spre Sibiu, unde izbucnise revoluția românească. S-a implicat direct și cu multă dăruire în toate acțiunile care urmăreau „emanciparea” românilor, pe primul loc fiind recunoașterea lor ca „națiune” egală în drepturi cu maghiarii, sașii și secuii și desființarea iobăgiei. A fost o copreședinte al Adunării naționale românești de la

Blaj din 3/15 mai 1848, care l-a ales președinte al comitetului permanent al românilor, cu sediul la Sibiu, un fel de guvern provizoriu; a fost delegat în două rânduri să prezinte revendicările românești la curtea imperială din Viena. De aceea a fost considerat, pe bună dreptate, ca „diplomatul” revoluției românești, alături de teoreticianul sau ideologul ei Simion Bărnuțiu și conducătorul de oști populare Avram Iancu. Mai târziu, a fost membru în Dieta din Pesta, membru în Senatul imperial din Viena, președinte al unor Conferințe național-politice românești care s-au întrunit la Sibiu și Alba Iulia. Peste tot a susținut și apărât cu demnitate drepturile legitime ale românilor ardeleni.

În același timp, Andrei Șaguna a luptat cu mult curaj, timp de 15 ani, pentru ieșirea Bisericii românești din Ardeal de sub jurisdicția Mitropoliei sârbești de la Carloviț, sub care a fost așezată în mod abuziv de Curtea imperială de la Viena. Lupta lui a fost încununată de izbândă în decembrie 1864, când s-a aprobat restaurarea vechii Mitropolii a Ardealului (desființată în 1701 de autoritățile de

stat de atunci), iar Andrei Șaguna a devenit arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al românilor din Ardeal, Banat și „părțile de vest” (Crișana). El a întocmit apoi o lege de organizare, cunoscută sub numele de Statutul organic, aprobată de un Congres național-bisericesc în anul 1868, prin care se prevedea autonomia Bisericii sale față de stat, dar și participarea laicilor la conducerea vieții bisericești, în probleme administrative și economice. Biserica din Ardeal s-a condus după acest statut până în anul 1925, dar principiile lui de bază s-au păstrat și în Statutele următoare până azi.

Mitropolitul Andrei a fost un adevărat „ctitor” al culturii românești din Ardeal, un adevărat „ministru al culturii și învățământului”. El a reorganizat vechea școală teologică de la Sibiu (existentă din 1786) ca un Institut teologic-pedagogic, cu două „secțiuni”, în care se pregăteau viitorii preoți, dar și învățătorii celor aproximativ 800 de școli primare din Ardeal, îndrumate de Biserică (mai mult de jumătate fiind înființate în timpul lui Șaguna). Tot el (împreună cu protopopul Ion Popasu) a întemeiat Gimnaziul cu opt clase din Brașov (actualul Colegiu „Andrei Șaguna”), un Gimnaziu la Brad, în jud. Hunedoara, o școală „reală-comercială” în Brașov, a inițiat cursuri pentru neștitorii de carte în fiecare parohie. La Sibiu a înființat o „tipografie diecezană”, în 1850, în care s-a tipărit ziarul „Telegraful Român” (din ianuarie 1853 până azi, în mod neîntrerupt), „Calendarul” eparhial (numit azi „Îndrumătorul bisericesc”, din 1852 până azi), o serie de manuale pentru școlile primare, dar și manuale pentru învățământul teologic (unele scrise de el însuși), toate cărțile de slujbă, unele în mai multe ediții, o nouă ediție a Bibliei, în 1856-1858 și multe altele. Tot Șaguna a fost acela care a obținut acordul autorităților pentru înființarea Asociațiunii tran-

silvane pentru literatura și cultura poporului român (Astra), al cărui președinte a fost timp de șase ani (desființată de autoritățile comuniste în 1948, readusă la viață în 1990). A acordat burse, din fondurile Arhiepiscopiei, unor tineri care urmau studii gimnaziale și universitare, din rândul cărora s-a format elita intelectuală a Ardealului de altădată.

Sub raport economic, trebuie să spunem că el a cumpărat actuala reședință mitropolitană din Sibiu și câteva clădiri din apropiere pentru Institutul teologic-pedagogic și alte imobile. Tot el a ctitorit biserica din Gușterița (azi cartier al Sibiului) și a îndemnat preoții și credincioșii să contribuie cu bani și brațele la ridicarea unor biserici și clădiri școlare. Intenționa să zidească o catedrală în Sibiu, dar nu a reușit să strângă banii necesari pentru începerea lucrărilor, De aceea, slujea în „biserica din groapă” și apoi în „biserica grecească” din „cetate”, pe locul actualei catedrale, în care a reușit să introducă muzica specifică Ardealului, pusă pe note de preotul profesor Dimitrie Cunțan, în locul celei psaltice, grecești.

Acesta a fost mitropolitul Andrei Ța-guna, ierarhul trimis de Dumnezeu în mijlocul românilor ortodocși din Ardeal, pe seama cărora a creat atâtea instituții bisericești și culturale, care au rezistat în fața tuturor vitregiilor istoriei, ajungând până la noi.

A trecut la cele veșnice la 16/28 iunie 1873, fiind îngropat lângă biserica mare din Rășinari, așa cum a rânduit el însuși prin testament, fiind prohodit de un singur preot, „fără predică și fără pompă”. Cu toată smerenia lui, cu adevărat călugărească, poporul dreptcredincios l-a cinstit cum se cuvine și după moarte, încât s-a creat un adevărat „cult popular” al mitropolitului Andrei. Zeci de oameni de cultură, români, dar și străini, au scris cărți și alte lucrări despre viața și strădaniile sale întru slujirea Bisericii și a neamului său, socotindu-l drept cel mai de seamă ierarh pe care l-a avut Biserica românească în tot decursul istoriei sale.

The Differences between Sabbath and Sunday

Alexandru M Popovici

When God handed the Commandments to Israel, He asked the people to respect the seventh day of the week and to keep it holy. The Sabbath is a Jewish observance of the seventh day of the week, which emphasizes abstinence from any kind of work. The Jews remember the seventh day of the week as the day when God rested after He created the world in six days. If the Jewish people observe the Sabbath, Christians celebrate Sunday as day of worship, also known as the Lord's Day, the "eight day" or the first day of the week. The names of this feast day might contradict each other (e.g. the eight day and the first day), but they were chosen according to the Gospel. Sunday was also named "The Lord's Day" by the first Christians because this is the day when Christ resurrected from the death and when they celebrate His resurrection.

Both Sabbath and Sunday are similar feasts days, in a way or another, and someone can easily misunderstand the way they should be properly respected and celebrated. One may believe the rules of the Sabbath were passed to the Sunday. This is why, it's important for a Christian to know the origins of these two days and the way in which they should be celebrated.

As stated in the beginning of this paper, the celebration of Sabbath was established by God when He gave the Ten Commandments to Moses. Since then, the Jews started to observe the seventh day of the week as a free day, a day of rest, and not so much as a cultic day, according to the fourth Commandment (Exodus 20:9-11). Christians celebrate the Lord's Day

according with the commandment given to the Apostles by Christ himself during the Last Supper: "... This is my body, which is given for you. Do this in remembrance of me. And he did the same with the cup after supper, saying, "This cup that is poured out for you is the new covenant in my blood." (Luke 22: 19-20).

Comparing the way in which these two days were established and are celebrated, we should be able to easily notice some differences between them. The first and main difference between Sabbath and Sunday is that the objective of the first one is the sanctification of time, and the aim of the second one is the fulfilment of a worship obligation. The first Christians were observing both the Sabbath and the Sunday, but, over the time, they started to gather only on Sunday, on the first day of the week. Responsible for this shift was the Church of Rome, which established the Sunday observance. This makes sense, because the Church of Rome had a great number of Gentiles. A conflict between them and the Jewish-Christians might have contributed to this. We also know from Scripture that Jesus Christ acted deliberately on the Sabbath day, breaking the rabbinical instructions. This might be interpreted as a first sign of the difference between Sabbath and Sunday.

Another difference between Sabbath and Sunday is related with the place where these two can be observed. The Sabbath can be observed without reference to any place. A Jew person can observe the Sabbath anywhere: home, visiting a friend, traveling by airplane or going to the beach. They don't have to go to the Temple or to

a Synagogue to observe the Sabbath. But the Jews are literally following the commandment given to them. One of my New Testament professors studied for a few months in Jerusalem and during this period he was making extra money by working during Sabbath at a Jewish family. He told us he had to do all the chores around the house: cleaning, cooking, serving the meals and even answering on the phone (this happened in 1997, and I don't know how much this is still actual). If the Jews were able to observe the Sabbath anywhere, this is not the case for a Christian who observes Sunday. According to its purpose, Sunday can be observed only in a church. Christians have to go to church in order to attend the Eucharistic Assembly.

If the Sabbath is remembering the freedom from the Egyptian slavery, Sunday is an update of Christ's sacrifice on the Cross for the salvation of humanity. Jesus Christ fulfilled the Sabbath and revealed its true meaning. The Sabbath was made for man not the man for the Sabbath, as Mark the Evangelist said (Mark 2:27).

Today, the understanding of Sunday is misunderstood by many Christians. They tend to celebrate Sunday as the Jews celebrate their Sabbath. Instead of going to church to attend the Eucharistic assembly and to celebrate Christ's resurrection, many Christians consider Sunday as being a day of rest or a free day, when they are not allowed to work. By doing this they ignore the objective of this holy day.

In Romanian tradition, a Christian is supposed to attend the Divine Liturgy on Sundays. Moreover, he is not allowed to work during this day. This tradition is still kept in the country areas where, during Sundays, the peasants leave their daily work and their households and go to Church in the morning to attend the servi-

ce. When they come back home, they start to take care of their households, but without doing important works.

But this is a positive case, because if usually you ask someone what is a bigger sin between not going to church and working during a Sunday, more the 90% of them will say that working on Sunday is a bigger sin than not going to church. This is a clear evidence that today the tradition of Sabbath and the Sunday is misused. Moreover, according to some historical evidence, during the first centuries, Christians were not allowed to abstain from work during Sundays, because of the Roman law. Instead, the Jews were allowed by the same Roman law to observe the Sabbath. Christians started to observe Sunday as a rest day starting with the third century. Starting with this period it was "politically correct" for someone to attend the Eucharistic Assembly and afterwards to go to work. The link between the free day or the day of rest and Sunday appeared during the reign of Constantine the Great, after 321. The first mention of Sunday as being a day of partial rest from work was made by Tertullian in his work *De Oratione* 23.

Today we consider Sunday as being a day of rest, not a day of worship as it was established. The Lord's Day came into existence to commemorate Christ's resurrection and to mark the distinction between the Christians and the Jews. If the observance of the Sabbath is not related with a certain location or with a certain cultic practice, the observance of Sunday it is related with a certain place (the Church) and a certain cultic practice (the Divine Liturgy). The initial understanding of Sunday should be known by every Christian so that it can be properly observed.

Sfântul Ierarh Nectarie

Diac. George Aniculaie

Sfântul Ierarh Nectarie din Eghina, făcătorul de minuni, pomenit astăzi, este cinstit de la an la an de tot mai mulți români. La noi, Sfântul Nectarie a devenit cunoscut abia prin anii '90, la șapte decenii de la plecarea sa la Domnul. Din anul 2002, de când se află o părticică din sfintele sale moaște la Mănăstirea Radu Vodă din Capitală, murmurul rugăciunilor celor în boli și în necazuri nu mai încetează.

Sfântul Nectarie este tămăduitor și grabnic ajutor. Darul facerii de minuni l-a primit de la Dumnezeu, datorită vieții sale curate, trăită în smerenie, rugăciune și dragoste față de aproapele. Cel mai sugestiv exemplu din viața sa este momentul când, din cauza uneltirilor și a invidiei, fiind îndepărtat din scaunul de mitropolit de Pentapole, Sfântul Nectarie și-a cerut iertare de la toți, cu toate că nu era vinovat, dovedind o adâncă smerenie. A devenit vindecător de boli, în special de cancer, pentru că și el a suferit de cancer în ultimii ani ai săi de viață. La 20 de ani de la plecarea la Domnul, survenită la 8 noiembrie 1920, sfintele sale moaște au fost descoperite întregi. De atunci, ctitoria sa, Mănăstirea „Sfânta Treime“ de pe insula grecească Eghina, a devenit loc de pelerinaj.

Rugător și pentru români

Semn că Sfântul Nectarie este iubit de Dumnezeu, „casa“ sa din România, Mănăstirea Radu Vodă din București, este ocrotită tot de Sfânta Treime. Românii au auzit de Sfântul Nectarie după 1990. „Foarte mulți oameni căutau acatistul Sfântului Nectarie, iar cei care nu puteau să ajungă la Eghina pentru a se ruga lui veneau la Mănăstirea Radu Vodă. Starețul din acea vreme al mănăstirii, Preasfinți-

tul Varsanufie Prahoveanul, a rânduit să fie așezată în biserică o icoană a sfântului. Asta până prin anul 2002, când un mitropolit din Grecia, care l-a vizitat pe Preasfințitul Varsanufie, a fost impresionat de prezența icoanei Sfântului Nectarie într-o biserică din România și, văzând evlavia Preasfințitului, a monahilor și a credincioșilor, a dăruit mănăstirii o părticică din moaștele Sfântului Nectarie. De atunci, evlavia credincioșilor a sporit de la an la an“, spune arhim. Nectarie Șofelea, starețul Mănăstirii Radu Vodă.

Dragostea față de Sfântul Nectarie este nemăsurată. Dintr-un sfânt cunoscut doar în Grecia, Sfântul Nectarie a ajuns să fie pomenit în rugăciunile mai tuturor românilor care au înțeles că medicii vindecă doar cu ajutorul lui Dumnezeu și al sfinților. „Nu puține au fost cazurile în care oamenii au spus că s-au vindecat de

boli grave, incurabile, că l-au visat pe Sfântul Nectarie și că i-a ajutat. De obicei, omul mai întâi se încrede în om și apoi, când vede că este dezamăgit, aleargă la Dumnezeu și la sfinții lui. Și așa, de la pacient la pacient, prin spitale, s-a aflat de Sfântul Nectarie. Foarte, foarte mulți oameni s-au vindecat. Mărturiile lor sunt grăitoare. Pe lângă darul de a face minuni, sfântul este și un grabnic ascultător, adică minunea se petrece foarte repede după ce credinciosul îl cunoaște, după ce intră într-o relație de rugăciune și de cinstire. Am văzut și foarte mulți tineri care se apropie cu credință și cu evlavie de sfințele sale moaște pentru a se ruga și a se vindeca de boli“, mai spune părintele stareț.

Credincioșii vin la Sfântul Nectarie ca la cel mai drag prieten, punându-și ultima și singura lor speranță în ajutorul său. „Din punctul de vedere al contextului social, românii sunt neputincioși, uneori le este foarte greu să urmeze tratamentul, este costisitor, este destul de anevoios și atunci omul își pune mai mult nădejdea în Dumnezeu. Când ai credință, spune Mântuitorul, poți muta și munții. Oamenii nu caută să mute munții, nu caută să mute marea, ci caută doar să-și mute sufletul din această lume vremelnică în Împărăția cerurilor, își doresc sănătate și putere pentru a sluji și a împlini mai departe voia și poruncile lui Dumnezeu în viața lor“, ne împărtășește părintele stareț. Sfântul Nectarie este socotit alături de ceilalți sfinți mari cinstiți în România - Sfântul Dimitrie cel Nou, Sfânta Cuvioasă Parascheva, Sfânta Muceniță Filofteia -, pentru că „românii îl simt aproape, îl simt ca vindecător, ca ocrotitor, ca împlinitor al dorințelor de bine. De exemplu, am întâlnit mulți credincioși care și-au botezat copiii cu numele Sfântului Nectarie. În special copiii care s-au născut greu, cei foarte bolnavi, cei ai căror mame au avut sarcini greu de purtat sau cei din părinți care nu

puteau să aibă copii. În rugăciune, ei i-au făgăduit Sfântului Nectarie că dacă copilul se va naște sănătos îi vor pune numele său, ca o cinste și un dar adus sfântului“, explică părintele stareț, care a primit și el numele sfântului la călugărie.

„Sfântul comunică și se arată oamenilor“

Fiecare pelerin care vine la biserică sau care se închină la sfințele moaște se roagă pentru sănătate, pentru pace și pentru ajutor în necazuri. „Sfântul Nectarie, alături de ceilalți sfinți ai Bisericii, tocmai asta oferă. Este grabnic ajutător, nu numai în cazurile de boală. Au venit aici oameni cu tot felul de probleme. Aproape de mănăstirea noastră este tribunalul și cei care se închină sfântului își găsesc soluționare, ajutor, întărire în credință și în necazuri. Cel mai important, cred eu, este că sfântul comunică și se arată oamenilor în vis sau în alte moduri. Oamenii sunt marcați de aceasta.“ Părintele stareț Nectarie ne-a spus și despre modul cum sfântul a vindecat o bolnavă de cancer la ficat arătându-i-se în vis. Sfântul Nectarie, îmbrăcat în medic, i-a pus mâna pe abdomen, în dreptul ficatului, simțind o arsură foarte pu-

ternică, din cauza căreia s-a și trezit. Cu toate că acea arsură a persistat mai multe minute, femeia a înțeles că s-a vindecat abia peste câteva zile, când doctorul, uimit, i-a spus că nu mai are cancer. Tot părintele spune că a întâlnit un bărbat care avea o tumoră în cavitatea nazală, greu de operat. Faptul că s-a rugat la sfântul, s-a uns cu untdelemn de la candelă sa, s-a spovedit și s-a împărtășit, tumora a scăzut de la 5 cm la 1 cm. „Astfel de cazuri sunt foarte dese. Și printre cei vindecați nu sunt numai oameni simpli, neinstruiți, ci sunt și oameni cu pregătire, culți, oameni care nu pot fi acuzați de bigotism”, explică părintele stareț. Sfântul Nectarie a fost bolnav de cancer și a înțeles ce este suferința, ce este boala și astfel omul se raportează la el ca la cineva care îi înțelege suferința. „Este un sfânt al timpurilor noastre, este un sfânt al contemporaneității, a cunoscut multe, a trecut prin Primul Război Mondial și este un exemplu de viață pentru noi în zilele noastre. Credincioșii înțeleg cum unul dintre noi a devenit sfânt.”

Și tinerii sunt prietenii Sfântului Nectarie. „Am văzut mulți tineri la racla sfântului. Debusolați, ajunși într-un colaps sufletesc, tinerii vin la biserică ca să-și găsească resursele și puterea de a merge mai departe. Pe fiecare, întâlnirea cu sfântul îi transformă, devin oameni buni, credincioși, atenți, sensibili, adică creștini în adevăratul sens al cuvântului.”

Părintele stareț Nectarie Șofelea ne-a mărturisit și din îndemnul pe care le adresează celor care trec pragul Mănăstirii Radu Vodă pentru a se închina Sfântului Nectarie: „Să cerem lui Dumnezeu și sfinților doar ceea ce este spre folosul nostru, spre mântuirea noastră, spre sănătatea noastră și spre tot ceea ce este bun, pentru că Sfânta Scriptură ne învață că nu avem alt scop decât mântuirea sufletelor noastre. Așadar, la Sfântul Nectarie trebuie să ne raportăm ca la un vindecător de boli și ca la un tămăduitor al sufletelor”.

Biserica Ortodoxă Română Sfinții Părinți Ioachim și Ana

A parish of the Romanian Orthodox Archdiocese in the Americas

Ne puteți scrie și trimite sugestii la adresa:
st.joachim.and.anna.church@gmail.com

www.saintana.org